

ಮನಮುಟ್ಟಿದ ಕಥೆ

'ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿ ಹೊಸ ಉಂಗ್ರ ಕೊಡ್ ಕೊಡ್' (ಜು. 11, ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮಿ ಭಟ್) ಕಥೆ ಬಹುತೇಕ ಹಳ್ಳಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಅನುಭವಿಸುವ ನಿಜವಾದ ಪರಿ. ಮನೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ದುಡಿದು ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿ ಮನನೀಯವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿದೆ.

—ತಾರಾ ಹೆಗಡೆ, ಶಿರಸಿ

ಆತ್ಮೀಯಳಾದ ಗೀತಕ್ಕ

ಓಟಿಯ ಗೌಜಲಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ನಮಗೆ ಗೀತಕ್ಕನ ಒಂಟಿಮನೆಯ ಒಂಟಿತನ ಮತ್ತು ಶಿರಸಿ ಕಡೆಯ ಭಾಷೆಯ ಸೊಗಡು ಚಿತ್ರಗೊಳಿಸಿತು. ನಾವೂ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಯನ್ನು ಬೇಡಿದ್ದೆಂಟು. ಹಾಗಾಗಿ ಗೀತಕ್ಕ ಆತ್ಮೀಯಳಾಗುತ್ತಾಳೆ.

— ಡೀ ಮುರಳೀಧರ ಕುಮಾರ್

ಇಲ್ಲಿರಲಾರೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಾರೆ

ಕಥೆ ಓದುತ್ತಾ ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಂತಾಯಿತು. ಶಿರಸಿ, ಸಿದ್ದಾಪುರ, ಯಲ್ಲಾಪುರದ ಗ್ರಾಮೀಣ, ಅದರಲ್ಲೂ ಹವ್ಯಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಥೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

—ಜಾಹ್ನವಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಮೋಟಿನಸರ, ಶಿರಸಿ

ಒಂಟಿತನದ ಮೂಕವೇದನೆ

ಗೀತಕ್ಕ ಒಂಟಿತನದಿಂದ ಅನುಭವಿಸುವ ಯಾತನೆ, ಮೂಕವೇದನೆ ಮನ ಮಿಡಿಯುವಂತಿದೆ. ಹಿರಿ ತಲೆಮಾರಿನ ಎಷ್ಟೋ ಗೃಹಿಣಿಯರ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿ.

—ಗಾಯತ್ರಿ ವೆಂಕಟೇಶ್, ಮೈಸೂರು

ಅಪರೂಪದ ಸಂಗತಿ

'ಕಾಮರೂಪದ ಕೂರ್ಮಕೊಳ' (ಜು. 11, ಆನಂದತೀರ್ಥ ಪ್ರಾಟಿ) 'ಪ್ರವಾಸ-ಪರಿಸರ' ಲೇಖನ ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ/ಭಕ್ತಿಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಆಮೆ ತಳಿಗಳಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರುವುದು ಅಪರೂಪದ ವಿಷಯ.

—ಹಿ.ಶಾ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಶಿಸ್ತು ಜೀವಿಗಳ ಸುಂದರ ಪರಿಚಯ

'ವೃಕ್ಷ ಪ್ರಪಂಚದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಿ ನೇಕಾರ ಇರುವೆ' (ಜು. 11, ಜಿ.ಆರ್. ಪಂಡಿತ್), ಉತ್ತಮ ನಿರೂಪಣೆ ಮತ್ತು ಪೂರಕ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸ್ವಾನುಭವದ ಲೇಖನ. ನಾವೆಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ದಿನನಿತ್ಯ ಕಾಣುವ ಈ ಚಿಗಿಳಿ ಕೆಂಪು ಇರುವೆಯ ಬಗೆಗಿನ ವಿಸ್ಮಯ ಮಾಹಿತಿ, ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಶ್ರಮ ವಿಭಜನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಅಚ್ಚರಿ ಮೂಡಿಸಿತು.

ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳ ಗಟ್ಟಿ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೊಂದಿಸಿ ಕೂಡಿಸಿ ಎಳೆದು ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿ, ಮಳೆ ಗಾಳಿ ಬಿಸಿಲು ಮತ್ತು ವೈರಿಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆದು ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಜೀವಿಸುವ ನೇಕಾರ ಇರುವೆಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಪರಿಚಯ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ.

— ಕೆ.ಎಸ್. ರಾಜಾರಾಮ್ ಕಿಲಾರ

ಹಾರುವ ಬಾರಾ ಬಾರಾ ದೇಶೀ ವಿಮಾನಯಾನಕ್ಕೆ ಶುಕ್ರವೆಸೆ?

ವಿಮಾನಯಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪಕ್ಷಿನೋಟ

'ಹಾರುವ ಬಾರಾ ಬಾರಾ' (ಜು. 11, ಇ.ಎಸ್. ಸುಧೀಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್) ಮುಖಪುಟ ಲೇಖನ ವಿಮಾನಯಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ತೆರೆದಿಟ್ಟಿದೆ. ದೇಶದ ವಿಮಾನಯಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿವಿಧ ಮಜಲುಗಳು, ಎದುರಾದ ಸವಾಲುಗಳು, ಹಗರಣಗಳು, ವಿಮಾನಯಾನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಕಾರಣಗಳ ಪಕ್ಷಿನೋಟ ನೀಡಿದೆ.

ದೇಶದೊಂದಿಗೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವಿಮಾನಯಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಒಳಗೊಂಡ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಲೇಖನವಾಗಿದೆ.

—ಕಿರಣ್ ಕುಮಾರ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಸಾಲುಗಳು

'ಡಾಕ್ಟರ್ ಸಾಹೇಬ್' ಲೋಹಿಯಾರ ಕುರಿತ ಧಾರಾವಾಹಿ ನಮ್ಮ ಫೀಚಿಗೆ ಅಗತ್ಯ. ರಾಮ, ಕೃಷ್ಣ, ಶಿವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಕುರಿತ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಸಾಲುಗಳು ಮನಮುಟ್ಟುವಂತಿದ್ದವು.

—ಎಂ.ಜಿ. ಅಭಿಷೇಕ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ

ರಚನಾತ್ಮಕ ಟೀಕೆ-ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ. ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಚುಟುಕು, ಚುರುಕಾಗಿರಲಿ.

ಇ-ಮೇಲ್: feedback@sudha.co.in

ಚುರುಕು ಮುಟ್ಟಿಸಿದ ಲೇಖನ

'ಚುರುಕು ಮುಟ್ಟಿಸುವ ಹಾಲುವಾಣ' (ಜು. 11, ವಿನು ಗಂಗಿ) 'ಮರಗಳ ಕಥೆ' ಚುರುಕನ್ನೇ ಮುಟ್ಟಿಸಿತಲ್ಲದೆ ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿತು. ನಮ್ಮ ಮನೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಈ ಮರವಿತ್ತು. ಅದರ ಬೀಜದಿಂದ 'ಮಾಯಾಮಂತ್ರ' ಮಾಡಿದಂತೆ ಚಿಕ್ಕವರಿಗೆ ಚುರುಕು ಮುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದರ ಬೀಜೋತ್ಪತ್ತಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿ ಖೇದ ತಂದಿತು. ಲೇಖನದುದ್ದಕ್ಕೂ ನಾಗರಹಾವಿನ ರಾಮಾಚಾರಿಯ ವಿನೋದಾವಳಿ ಧಳುಕು ಹಾಕಿದ್ದು ಸರಾಗವಾಗಿ ಓದಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

—ಸದಾನಂದ ಕನಕಪುರ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಹಾಲುವಾಣದಂತೆ 'ಗಜ್ಜುಗ'

ಪಾರಿವಾಳ ಬೀಜದಂತೆ ಬಿಸಿ ಮುಟ್ಟಿಸುವ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಯಿ ಗಜ್ಜುಗ ಬೀಜ.

ಗಜ್ಜುಗದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕಲ್ಲಿಗೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಯಿಗೆ ಉಜ್ಜಿ ಸ್ನೇಹಿತರ ಕೈಗೆ ಬಿಸಿ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಋಷಿಪಡುತ್ತಿದ್ದೆವು.

—ಕೆ. ಗಣೇಶ ರಾಜ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಕುವೆಂಪು ಬಣ್ಣನೆ...

ಈಚೆಗೆ ಹಾಲುವಾಣ ನಮ್ಮಲ್ಲೂ (ಬಳ್ಳಾರಿ) ಹೂವು, ಕಾಯಿ ಬಿಡುವುದನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ. ದಶಕದ ಹಿಂದೆ ಸಂಡೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಪರೀತ ಅಕ್ರಮ ಅದಿರು ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯ ದೂಳು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಸೊರಬ, ಸಾಗರ ಕಡೆಯೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕಾರಣ ಬೇರೆ ಇರಬಹುದೇನೋ ಎನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕುರಿತು ಸಸ್ಯವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಬೇಕು. ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಕುಪ್ಪಳಿ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಸಹ ಹಾಲುವಾಣ ಹೂವಿನ

ಮರವಿದ್ದು, ಅದರ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋದ ಅವರು, 'ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ' ಮಹಾಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೂವನ್ನು ಮನೋಜ್ಞವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಚೆಲುವಿನ ಹಾಲುವಾಣ ಉಳಿಯಬೇಕು.

—ಹುರುಕಡ್ಡಿ ಶಿವಕುಮಾರ ಬಾಚಿಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ

ಬಹೂಪಯೋಗಿ ಸಸ್ಯ

ಹಾಲುವಾಣದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ, ಕೆಂಪು ಎರಡು ವಿಧಗಳಿವೆ. ಬಿಳಿ ಹಾಲುವಾಣ ಔಷಧಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ. ಇದನ್ನು ಆಟಿಕೆ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ನೆರಳಿಗಾಗಿ ಈ ಸಸ್ಯ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ. ಬೀಜವನ್ನು ಚನ್ನೇಮಣಿ ಆಟಕ್ಕೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

—ಡಿ.ಜಿ. ಮಂಜುನಾಥ್, ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ

